Пралетарыі ўсіх краін, яднайцеся!

ГРОДЗЕНСКІ УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, ПРАФКОМАЎ, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА
ГРОДЗЕНСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ ЯНКІ КУПАЛЫ

№ 29 (127) СЕРАДА, 24 СТУДЗЕНЯ 1990 ГОДА

А Б ' Я В А

У другой палове лютага адбудзецца сустрэча першага сакратара абласнога камітэта партыі У. М. Сямёнава і старшыні выканкома абласнога савета Д. К. Арцымені, іншых членаў абкома партыі з выкладчыкамі, супрацоўнікамі, студэнтамі універсітэта.

З пытаннямі, якія вы жадаеце задаць удзельнікам сустрэчы, звяртайцеся ў рэдакцыю шматтыражнай газеты.

Тэлефон — 44-80-70.

НА ПАСЯДЖЭННІ ПАРТКОМА

разглядаліся наступныя асноўныя пытанні:

Аб рабоце камуністаў і выкладчыкаў кафедры агульнай і тэарэтычнай фізікі па арганізацыі вучэбнага працэса і навуковых даследаванняў у суадносінах з пастановамі ЦК КПСС па перабудове вышэйшай школы.

Справаздача члена парткома камуніста А. У. Мілінкевіча аб выкананні сваіх абавязкаў.

Аб зацвярджэнні рэзерва кадраў кіруючага састава універсітэта.

АБМЯРКОЎВАЕМ ПРАЕКТ ПРАГРАМЫ «БЕЛАРУСКАЯ МОВА І КУЛЬТУРА»

...Уже не отдельные голоса, а целые организации ставят вопрос о возрождении белорусской культуры, о придании белорусскому языку статуса государственного. Как и в любом движении, имеющем здравый смысл, и здесь присутствует рациональное зерно. Ни для кого не секрет, на каком низком уровне находится преподавание белорусского языка в школе, в вузе. Редко удается услышать белорусский язык на улице, кругу знакомых. Случайно услышав несколько слов на забытом, о все-таки родном, языке, мы евольно поворачиваем голову и тараемся заглянуть в глаза говорящему. На мой взгляд, эти люди, ак никто другой, достойны нашего уважения.

Давайте подумаем, а можем ли ы свободно общаться на белорусском? Вспомним, с каким скрипом в школе читали произведения Я. Купалы и Я. Коласа на белорусском языке. Выучить наизусть произведение М. Богдановича или А. Пашкевич было делом очень непростым для нашего, пособного мыслить только на усском, ума.

Сейчас о необходимости возрождения белорусского языка опрос не стоит. Он ясен и требует решения. Но какого?

Правильным ли будет подход к этому вопросу группы под руководством А. М. Петкевича, подготовившей проект Программы «Белорусская мова и культура», предусматривающей переход преподавания в вузе на белорусском языке.

Не буду останавливаться на подробном анализе каждого пункта этой программы. Мысль, которая красной нитью там проходит. можно выразить армейской притчей: «Не умеешь — научим, не хочешь — заставим». В том, что как студента, так и преподавателя, можно научить одного преподносить, а другого воспринимать материал на белорусском языке, я нисколько не сомневаюсь. Это дело времени. Но нельзя забывать, что в нашем университете занимаются не только люди белорусской национальности, и остается лишь гадать, как они воспримут программу, согласно которой будут обязаны овладеть белорусским языком. Иначе и нельзя. Ведь они станут перед выбором: или, изучив язык, продолжать учебу, или покинуть стены вуза...

В. КОЗЕЛ,
студент 2-го курса исторического факультета.

* * *

Праект Праграмы «Беларуская ова і культура» не так даўно абмяркоўвалі на пасяджэнні Савета ізічнага факультэта. Трэба сказаць, што не было людзей нецікаўленых. Выступалі многія, е думкі былі розныя.

Мікалай Максімавіч Спорнік сказаў прамалінейна: «Дзяржпрадпрыемствы знаходзяцца ў складзе ССР і, вядома, мы рыхтуем спецыялістаў, якія будуць працаваць прадпрыемствах не толькі ў Беларусі, але ў іншых саюзных спубліках. Таму лічу, што выпускнікі нашага факультэта павінны добра валодаць рускай мовай. Веданне беларускай мовы як нацыянальнай, вядома, не выквучаецца.

Праект Праграмы «Беларуская ва і культура» мы абмяркоўвана кафедры і прыйшлі да агульнай думкі: трэба вывучаць беларускую мову на ўсіх курсах. е выкладанне спецыяльных дысцыплін на беларускай мове лім немагчымым».

Леанід Іванавіч Грачыхін, загадк кафедры інжынерна-тэхналагічнай падрыхтоўкі, сказаў: «Я закончыў Львоўскі універсітэт. Нам у свой час выкладалі прадметы як на рускай, так і на украінскай мовах. Гэта было кепска. Цяпер там чытаюць лекцыі пераважна на нацыянальнай мове. Але перайшлі на украінскі толькі тады, калі былі падрыхтаваны неабходныя падручнікі і розныя дапаможнікі».

Асабіста я лічу, што на педагагічным аддзяленні нашага факультэта неабходна ўжо зараз пачынаць выкладанне курса агульнай фізікі на беларускай мове. Хацелася б, каб кафедры гуманітарныя, педагагічныя нарэшце таксама адважыліся размаўляць са студэнтамі на беларускай мове.

Настаў час выкладчыкам рыхтаваць канспекты лекцый таксама на беларускай мове. Ужо падрыхтаваны руска-беларускі слоўнік фізічных тэрмінаў, і слова за рэктаратам, каб гэты слоўнік быў надрукаваны ў мясцовых умовах у неабходнай колькасці экзэмпляраў.

А. КАЛАДЗІНСКІ,
дэкан фізічнага факультэта.

АД СТАРАЖЫТНАСЦІ ДА СЁНЯШНІХ ДЗЁН ГРОДНА

Паважаныя жыхары горада Гродна!

Да вас звяртаюцца члены гарадской камісіі па напісанню гісторыка-дакументальнай кнігі-хронікі «Памяць».

Яна ствараецца па пастанове бюро Цэнтральнага Камітэта Кампартыі Беларусі, згодна якой будуць падрыхтаваны асобныя кнігі па кожнаму гораду і раёну рэспублікі. Стварэнне хронікі супадае з падрыхтоўкай святкавання самага дарагога свята нашага народа — 50-годдзя Перамогі савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне.

Кніга «Памяць» нашага горада дасць апісанне гістарычных падзей і фактаў ад старажытных часоў да сёняшніх дзён Гродна. Структура кнігі будзе складацца з наступных раздзелаў:

— гістарычнае мінулае Гродна да 1917 года;

— станаўленне Савецкай улады і гады барацьбы за яе;

— барацьба за нацыянальнае і сацыяльнае вызваленне;

— гады сацыялістычнага будаўніцтва;

— гады Вялікай Айчыннай вайны;

— пасляваенны перыяд і сучаснае развіццё горада.

Галоўнай каштоўнасцю і годнасцю гэтай кнігі будзе апублікаванне спіскаў, у якія ўваходзяць прозвішчы нашых землякоў, загінуўшых ў гады Вялікай Айчыннай вайны і войнаў у Афганістане, Іспаніі і інш., прозвішчы салдатаў, афіцэраў і падпольшчыкаў, якія аддалі свае жыццё за вызваленне Гродна. Паіменна ўспомнім усіх мірных жыхароў, растраляных і пахаваных на нашай свяшчэннай гродзенскай зямлі, гродзенцаў — удзельнікаў антыфашысцкага падполля ў іншых краінах, вязняў канцлагераў, незаконна рэпрэсіраваных у 1930—1950 гг.

Асобае месца ў кнізе адводзіцца ўдзельнікам Кастрычніцкай рэвалюцыі і грамадзянскай вайны, членам Камуністычнай партыі і камсамола Заходняй Беларусі, першым арганізатарам калгаснага руху, загінуўшым ад банд пасля вызвалення рэспублікі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Спецыяльныя нарысы і публікацыі раскажуць пра Герояў Савецкага Саюза, чый жыццёвы шлях звязаны з гісторыяй народа, аб кавалерах ордэнаў Леніна і лаўрэатах Дзяржаўных прэмій.

Паважаныя таварышы!

Работа па стварэнню хронікі «Памяць» — адказная і працаёмкая. Пры складанні кнігі ў першую чаргу будуць выкарыстаны багацейшыя матэрыялы і рэліквіі дзяржаўных архіваў і музеяў, створаных у школах, на прадпрыемствах, ва ўстановах і арганізацыях. Але ёсць яшчэ сотні імёнаў, не вядомых нам, дзясяткі не праверанных фактаў, верагоднасць якіх нам належыць аднавіць.

Пагэтаму мы звяртаемся да вас, паважаныя ветэраны вайны і працы, старажылы Гродна, прадстаўнікі грамадскіх арганізацый, да ўсіх, каму дарагі наш горад, і просім прыняць актыўны ўдзел у стварэнні і напісанні кнігі.

Увесь сабраны матэрыял будзе канцэнтравацца ў ідэалагічным аддзеле гаркома партыі.

Прадстаўленыя дакументы, рэліквіі, фотаздымкі, іншыя гістарычныя матэрыялы пасля выдання кнігі будуць вернутыя ўладальнікам.

Паважаныя таварышы!

Спадзяемся на ваш актыўны, зацікаўлены ўдзел і дапамогу ў напісанні кнігі «Памяць».

Чакаем паведамленняў, пісьмаў, успамінаў.

Просім прапановы накіроўваць на адрасы:

— Гарком КПБ; пл. Леніна, 2/1 Цыганкова С. В., Баклага Л. Д. тэл. 44-02-64, 44-15-93.

— Цэнтральны дзяржаўны гістарычны архіў БССР; пл. Леніна, 2. К. П. Батраковай, тэл. 44-34-66.

— Дзяржаўны абласны архіў; вул. Акадэмічная, 2, тэл. 45-24-43.

— Гарадскі савет ветэранаў; пл. Леніна, 2/1, Е. К. Сяргееву, тэл. 45-45-01.

— Гродзенскі дзяржаўны універсітэт, кафедра гісторыі БССР; вул. Ажэшка, 22. В. М. Чараніца, тэл. 33-32-45.

Звесткі, якія ў вас ёсць, можна перадаць таксама перапісчыкам участковых выбарчых камісій.

ГАРАДСКАЯ КАМІСІЯ ПА СТВАРЭННЮ ГІСТОРЫКА-ДАКУМЕНТАЛЬНАЙ ХРОНІКІ «ПАМЯЦЬ».

У чаргу да камп'ютэра

У матэматыкаў, фізікаў зімовая сесія толькі-толькі пачалася, Закончыліся залікі, ідзе напружаная падрыхтоўка да першых экзаменаў. Дзе сёння больш усяго згуртавана народа!

Давайце на некалькі хвілін зазірнём у вучэбныя залы, у лабараторыі, кабінеты. Гэты здымак зроблены некалькі тыдняў таму назад, калі яшчэ ішлі заняткі на матэматычным факультэце. А што мы бачым зараз у гэтым памяшканні!

Электронна-вылічальныя машыны ледзь вытрымліваюць бясконцыя атакі студэнтаў. Відавочна, што вельмі мала засвоіць тэарэтычны матэрыял, галоўнае — уменне працаваць з вылічальнай тэхнікай. Але не хапае ў перыяд сесіі памяшканняў для работы. Вось і даводзіцца стаяць у чарзе за ЭВМ...

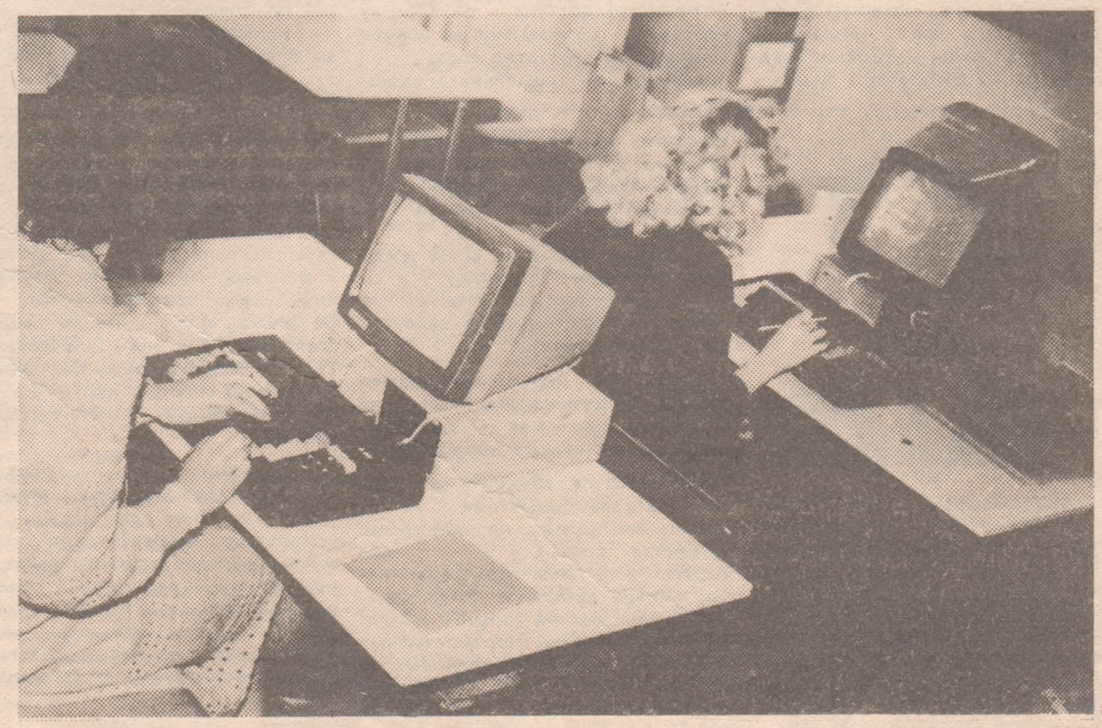

КАНДЫДАТЫ Ў НАРОДНЫЯ ДЭПУТАТЫ ПАПРАСІЛІ СЛОВА

МІЛІНКЕВІЧ Аляксандр Уладзіміравіч, 1947 года нараджэння, рускі, адукацыя вышэйшая, член КПСС, дацэнт кафедры агульнай і тэарэтычнай фізікі.

Вылучаны кандыдатам у народныя дэпутаты Беларускай ССР па Гродзенскай-Дзяржынскай выбарчай акрузе.

Мая думка наконт перабудовы ў краіне такая.

1. Уся ўлада — Саветам, абраным свабодна і дэмакратычна, працуючым публічна ў інтарэсах выбаршчыкаў. Мясцовым саветам — правы гаспадароў на сваёй зямлі.

2. Прывесці Канстытуцыю БССР у адпаведнасць з прававымі нормамі агульначалавечай маралі і Усеагульнай дэкларацыяй правоў чалавека. Поўнае скасаванне ўсіх нарматыўных актаў і законаў, якія абмяжоўваюць канстытуцыйныя свабоды.

3. Беларусі — пэўны эканамічны, палітычны і культурны суверэнітэт, а яе грамадзянам — гарантыі свабоды слова, друку, сходаў, дэманстрацый і недатыкальнасці асобы.

4. Выбарнасць на ўсе кіруючыя пасады, поўная адмена наменклатурных прынцыпаў прызначэння на дзяржаўныя і ведамасныя пасады. Рассакрэчванне структуры бюджэта ўсіх грамадска-палітычных арганізацый, іх расходаў, крыніцы даходаў.

5. Раўнапраўе ўсіх форм уласнасці — калектыўнай, дзяржаўнай, кааператыўнай, акцыянернай, індывідуальнай, прыватнай і інш. Адраджэнне рынку як аптымальнага рэгулятара эканомікі. Дазволіць працоўным атрымліваць у калектыўную ўласнасць асноўныя фонды прадпрыемстваў.

6. Зямля — тым, хто на ёй працуе. Сяляне павінны мець права пераўтвараць калгасы і саўгасы ў кааператыўныя гаспадаркі, выходзіць з іх саставу з зямлёй, якая была б перададзена ім без выкупа ў пажыццёвае карыстанне з правам спадчыны.

7. Значна павялічыць выпуск прадуктовых тавараў і тавараў шырокага спажывання, вываз іх за межы рэспублікі толькі пасля задавальнення попыту мясцовых жыхароў. Пашырыць колькасць сумесных прадпрыемстваў з заходнімі фірмамі па выпуску гэтых тавараў у Беларусі.

8. Аб'явіць Беларусь зонай экалагічнага бедства ў сувязі з Чарнобыльскай аварыяй і звярнуцца да сусветнага таварыства з просьбай аб дапамозе ў барацьбе з вынікамі радыяцыйнага заражэння. Патрабаваць ад Міністэрства атамнай энергетыкі і ад Савета Міністраў СССР поўнай кампенсацыі страт, якія панесла БССР у выніку аварыі на Чарнобыльскай АЭС. Пачынаць будаўніцтва ўсіх вытворчасцей у рэспубліцы толькі пасля экалагічнай экспертызы і грамадскага абмеркавання.

9. Стварыць прыярытэтныя ўмовы духоўнаму, маральнаму, і культурнаму адраджэнню народа. Рэалізаваць прынцыпы нацыянальна-культурнай аўтаноміі для прадстаўнікоў усіх нацыянальнасцей, якія пражываюць у Беларусі: стварэнне нацыянальных школ, друку, культурных устаноў. Надаць беларускай мове статус дзяржаўнай. Праводзіць палітыку гуманітарызацыі адукацыі.

10. Забяспечыць поўную свабоду сумлення. Надаць царкве пэўны юрыдычны статус, права на грамадскую дзейнасць у рамках Канстытуцыі: вывучэнне рэлігіі, ажыццяўленне місіі міласэрнасці, асветніцкіх і культурных функцый, інфармавання. Вяртанне веруючым закрытых храмаў, кампенсацыя ўсіх страт, нанесеных дзяржавай.

11. Пастаянна інфармаваць насельніцтва рэспублікі аб узроўні мяжы беднасці. Забяспечыць мінімальны пражытачны ўзровень малазабяспечаным катэгорыям насельніцтва, пенсіянерам, інвалідам і інш.

12. Адрадзіць ролю сям'і ў грамадстве, юрыдычна прыраўняць выхаванне дзяцей з іншымі відамі грамадска-карыснай дзейнасці. Скараціць у два разы працоўны дзень жанчын, якія выхоўваюць непаўнагадовых дзяцей пры захаванні зарплаты. Даць жанчынам аплачваемы водпуск па догляду за дзецьмі да трох гадоў. Стварыць рэспубліканскі фонд падтрымкі маладых сямей.

13. Прыняцце Закона БССР «Аб дзяржаўнай маладзёжнай палітыцы ў Беларусі», які вызначыць рашэнне сацыяльна-эканамічных праблем моладзі: забеспячэнне жыллём, стварэнне ўмоў для адпачынку і заняткаў спортам, развіццё маладзёжнага гаспадарчага разліку, атрыманне пазык і крэдытаў і г. д.

14. Скарачэнне тэрміну службы ў арміі. Гарантаваны штогадовы 24-дзённы водпуск ваеннаслужачым тэрміновай службы. Права службы першы год у акрузе прызыву. Права альтэрнатыўнай службы без зброі — на будаўніцтве жылля для перасяленцаў з зон павышанай радыяцыі і інш. Паступовы пераход да прафесійнай арміі.

БАДЗЮКОВА Таццяна Аляксееўна, 1952 года нараджэння, беларуска, адукацыя вышэйшая, член КПСС, дацэнт кафедры ўсеагульнай гісторыі.

Вылучана кандыдатам у народныя дэпутаты Ленінскага раённага Савета народных дэпутатаў г. Гродна па Даватарскай 1-й выбарчай акрузе № 39.

На мой погляд, немэтазгодна кожнаму кандыдату ў дэпутаты мець дэталізаваную праграму. Неабходна толькі адзначыць для сябе пэўную пазіцыю і напрамкі дзейнасці.

Лічу неабходным у дзейнасці дэпутата мясцовага Савета наступныя напрамкі:

— садзейнічаць аздараўленню эканамічных абставін у горадзе; падтрымліваць цікавыя эканамічныя ініцыятывы, якія прыносяць карысць жыхарам горада; падтрымліваць студэнцкую гаспадарча-разліковую дзейнасць; садзейнічаць пашырэнню матэрыяльнай базы універсітэта, студэнцкіх інтэрнатаў;

— аб'яднанне намаганняў па аздараўленню быта сем'яў, стварэнне шматфункцыянальных дамоў міласэрнасці для няшчаслівых і малазабяспечаных сем'яў; працягваць работу па станаўленню клуба жанчын; прыняцце мер па паляпшэнню матэрыяльных умоў студэнцкіх сем'яў і малазабяспечаных студэнтаў;

— пастаянны кантроль за экалагічнымі абставінамі ў раёне; своечасовае прыняцце пастаноў аб забароне ўводу і пашырэння вытворчасцей з небяспечнымі экалагічнымі вынікамі.

НАСАНЬ Яўген Міхайлавіч, 1953 года нараджэння, рускі, адукацыя вышэйшая, член КПСС, студэнт 3-го курса факультэта правазнаўства.

Вылучаны кандыдатам у народныя дэпутаты Гродзенскага абласнога Савета народных дэпутатаў па Рэймантаўскай выбарчай акрузе № 14.

Раздзяляючы погляды аб неабходнасці больш эфектыўнага і рашучага правядзення мер па перабудове грамадскіх адносін і вырашэнню створаных праблем, лічу неадкладным наступнае:

1. У галіне палітыкі:

— Пашырэнне правоў мясцовага самакіравання, выкарыстоўваючы для гэтага ўсе магчымасці, якія будуць даны мясцовым саветам народных дэпутатаў з прыняццем Закона СССР «Аб агульных пачатках мясцовага самакіравання і мясцовай гаспадаркі ў СССР», праект якога адобраны ў першым чытанні Вярхоўным Саветам СССР 18 кастрычніка 1989 года;

— развіццё дэмакратыі, галоснасці, абавязковага ўліку пры прыняцці рашэнняў з улікам думкі насельніцтва; па найбольш важным пытанням павінен праходзіць мясцовы рэферэндум;

— пры прыняцці рашэнняў павінны ўлічвацца не толькі інтарэсы большасці, але і меншынства з мэтай папярэджання расколу грамадства, бо абвастрэнне абставін — рэальная пагроза перабудове.

— спыненне распылення рэсурсаў і канцэнтрацыя ўвагі, сіл і сродкаў на вырашэнне важных задач.

2. У галіне эканомікі:

— спыненне заганнай практыкі перамог у сацыялістычным спаборніцтве шляхам разарэння народа горада Гродна і вобласці;

— нармалізацыя размеркавання і абмена тавараў; размеркаванне дэфіцытных тавараў, рэсурсаў павінна быць адкрытым з выкарыстаннем сродкаў масавай інфармацыі;

— забеспячэнне аднолькавай магчымасці доступа да тавараў народнага спажывання на аснове сацыяльнай справядлівасці і незалежна ад сацыяльнага становішча, у тым ліку службовага.

Выключэнні магчымы толькі для інвалідаў, Герояў Савецкага Саюза, Герояў Сацыялістычнай працы, удзельнікаў вайны і прыраўненых да іх асоб і шматдзетным сем'ям;

— скарачэнне адводу зямель пад пашырэнне і будаўніцтва новых прадпрыемстваў цэнтральнага падначалення, асабліва экалагічна небяспечных;

— развіццё мясцовай вытворчасці, выпуск прыярытэтна тавараў народнага спажывання і будматэрыялаў;

— пашырэнне прыгранічнага гандлю і аднаўленне работы рэчавага рынка;

— усялякае садзейнічанне развіццю садаводчых таварыстваў. Улічваючы вастрыню харчовай праблемы і высокую эфектыўнасць асабістых падсобных гаспадарак, усе жадаючыя павінны іх мець.

3. У сацыяльнай галіне, у галіне культуры і права:

— развіццё сістэмы аховы здароўя, стварэнне нармальных умоў для лячэння ў паліклініках і бальніцах, паляпшэнне матэрыяльна-бытавых умоў медработнікаў;

— прыняцце ўсіх магчымых мер па зніжэнню вастрыні жыллёвай праблемы;

— паляпшэнне матэрыяльнай базы ВНУ з мэтай развіцця навукі, культуры, паляпшэння падрыхтоўкі спецыялістаў для больш эфектыўнага іх выкарыстоўвання ў народнай гаспадарцы;

— для забеспячэння барацьбы са злачыннасцю, якая павялічваецца, неабходна паляпшэнне работы праваахоўных органаў, павелічэнне іх штатаў, пашырэнне юрыдычнага факультэта універсітэта;

— ва ўмовах крызіса ў эканоміцы надзвычайна вялікае значэнне мае барацьба са службовай злачыннасцю і правапарушэннямі ў гандлі. Неабходна дабіцца абавязковага прымянення законаў, якія прадугледжваюць адміністрацыйную і ўгалоўную адказнасць пры выяўленні правапарушэнняў.

4. У галіне экалогіі:

— спыненне пашырэння экалагічна брудных вытворчасцей і прадпрыемстваў, спыненне адводу зямель пад такія аб'екты, асабліва цэнтральнага падначалення, бо практыка паказвае, што мясцовыя органы ўлады прайграюць перад ведамаснымі інтарэсамі; небяспечныя вытворчасці, на мой погляд, можна ствараць у зонах, дзе спыняецца сельскагаспадарчая вытворчасць і адкуль высяляецца насельніцтва ў сувязі з аварыяй на Чарнобыльскай АЭС;

— прыняцце дзейсных мер па забеспячэнню насельніцтва чыстымі прадуктамі, як у адносінах забруджвання радыёнуклідамі, так і ядахімікатамі. Прадукты і будматэрыялы, якія маюць узроўні, блізкія да гранічна магчымых, павінны абавязкова маркіравацца для інфармацыі спажыўцоў.

Не дапускаць рэалізацыі сельскагаспадарчых прадуктаў і іншых тавараў, выробленых з забруджанай сыравіны ці ў забруджаных зонах з перавышэннем бяспечных норм;

— сістэматычна, не менш 2 разоў у год, друкаваць карты ці схемы забруджаных зон па ўсіх радыёнуклідах: цэзію, стронцыю, плутонію і іншых для інфармацыі насельніцтва.

ЖУРОМСКІ Станіслаў Іосіфавіч, 1941 года нараджэння, паляк, адукацыя вышэйшая, член КПСС, дацэнт кафедры ўгалоўнага права, працэса і крыміналістыкі.

Вылучаны кандыдатам у народныя дэпутаты Гродзенскага гарадскога Савета народных дэпутатаў па Грандзічскай 3-й выбарчай акрузе.

Выражаю падзяку калектыву выкладчыкаў, супрацоўнікаў і студэнтаў дзяржаўнага універсітэта імя Я. Купалы, які вылучыў мяне кандыдатам у дэпутаты Гродзенскага гарадскога Савета народных дэпутатаў.

У выпадку абрання мяне дэпутатам гарсавета прыкладу ўсе сілы, каб апраўдаць гэты высокі гонар і вялікае давер'е калектыва і выбаршчыкаў.

Рашаючым крытэрыем ацэнкі кожнага работніка, яго палітычнай і грамадзянскай пазіцыі з'яўляюцца адносіны яго да перабудовы.

Лічу, што перабудову, якая была пачата па ініцыятыве КПСС, можна ажыццявіць на платформе адзінства партыі, у ім — лёс народа. Але дасягнуць маналітнасці, узняць аўтарытэт Камуністычнай партыі можна толькі ў выпадку, калі скасаваць бюракратычныя прынцыпы выбрання кіруючых яе органаў. Трэба, каб сакратароў партыйных камітэтаў выбіралі не пленумы, а пытанне гэта разглядалася пярвічнымі партыйнымі арганізацыямі.

У адваротным выпадку адбываецца механічная замена аднаго партыйнага функцыянера другім. Неабходна, каб партыйныя камітэты і іх сакратары неслі грамадзянскую адказнасць за свае дзеянні, у першую чаргу перад людзьмі, працоўнымі, авангардам якіх сябе лічаць, а не перад вышэйстаячым партыйным камітэтам. Тады не будзе адрыву партыйнага апарата ад партыі, партыі ад народа. Не будзе і дыскрэдытацыі партыі.

Неабходна цалкам дэмантыраваць камандна-бюракратычную сістэму кіравання, ліквідаваць міністэрствы і ведамствы, іх ведамасны дыктат. Працоўны калектыў павінен стаць уласнікам і вырашаць, колькі чаго і якой якасці вырабляць. Без перадачы зямлі сялянам нам не бачыць дастатку прадуктаў харчавання на паліцах магазінаў.

Неабходны свабодны рынак, без якога не можа быць развіцця прадпрыемстваў. Лозунг «Уся ўлада — Саветам» павінен стаць рэальнасцю нашых дзён.

Я супраць павышэння акладаў работнікаў партыйна-савецкіх органаў. Тыя, у каго стыль і метады работы склаліся ў застойны перыяд, заслужылі не павышэння заработку, а вызвалення ад займаемых пасад. Тыя, хто выбраны нядаўна, яшчэ не пацвердзілі сваё права на такі высокі аклад. Павінен быць гонар па заслугам, а не па пасадах.

Радуе, што партыя і вышэйшыя органы дзяржаўнай улады звярнуліся тварам да вырашэння нацыянальных праблем, праблем веруючых, тых, чые рэлігійныя пачуцці мы павінны глыбока паважаць. Вітаю распрацоўку і прыняцце Закона аб свабодзе сумлення ў СССР.

Мы на шляху да прававой дзяржавы, фарміраванне якой звязана з пэўнымі дзеяннямі. Разам з абвяшчэннем стварэння прававой дзяржавы і прыняццем юрыдычных норм, неабходных для таго, каб працэс фарміравання прававой дзяржавы не застаўся на паперы, нельга забываць аб прававой культуры насельніцтва і службовых асоб як практычным шляху яе фарміравання. У адваротным выпадку можна стварыць правільныя законы, але калі іх не выконваць, або не ведаць, то не будзе і прававой дзяржавы. Кожная службовая асоба павінна несці пэўную юрыдычную адказнасць за парушэнне сваіх абавязкаў. Без гэтага немагчыма павышэнне эфектыўнасці дзейнасці дзяржаўнага і партыйнага апаратаў.

У выпадку вылучэння мяне дэпутатам Гродзенскага гарадскога Савета народных дэпутатаў буду даступнымі мне сродкамі весці барацьбу са злачыннасцю і ўмовамі, якія ёй садзейнічаюць, за высокую прававую культуру ў дзейнасці дзяржаўных органаў і службовых асоб. Весці барацьбу з бюракратызмам, коснасцю, за сапраўдную павагу да Чалавека, за чысты экалагічны фон у нашым горадзе.

НЕЗАГОЙНАЯ РАНА ГІСТОРЫІ ГРОДНА

З ЯМЛЯ беларуская на працягу многіх стагоддзяў была рэнай шматлікіх войнаў. І кожная іх нясла разбурэнні гарадоў і ёсак, замкаў і манастыроў, мерць тысяч людзей. На ўзнаўленне страт ішлі стагоддзі. Нам, то жыве сёння, часта здаецца, што самай страшнай была апошняя вайна: кожны чацвёрты жыер рэспублікі загінуў. Але здаваліся яшчэ больш жорсткія ойны: у выніку нашэсця на зям о Белай Русі маскоўскага цара лякcея Міхайлавіча ў сярэдзіе XVIIстагоддзя яе насельніцтна паменшылася напалову. Не енш значнымі былі і страты ў атэрыяльнай культуры. Напрыкад,з помнікаў архітэктуры Грона сярэдзіны XVI стагоддзя — ямка каралеўскіх палат, дзевяці равaслаўных і двух каталіцкіх рамаў захавалася толькі напалоr разбураная Барысаглебская арква на Калажы. Менавіта тау кожны з захаваных помнікаў сторыі мае адмысловую вартасць.

Аднак спадчына знішчалася і выніку войнаў іншага характару. ніхто не абвяшчаў, вяліся яны ашымі суайчыннікамі, а прычыай жорсткай барацьбы былі варрства, бескультур'е і бяспамяцт. **Менавіта ў выніку такой вайы ў Гродне на Савецкай плошчы ыў узарваны ў мірны час адзін самых старэйшых касцёлаў 'Памоння — Гарнізонны касцёл пення Божай Маці.** Яго пачатковая назва — Фара Вітаўта паходзіць ад нямецкага «фарре», што начае «прыход», «прыходскі». У агічным лёсе гэтага храма, 600ддзе якога мы маглі б сёння значаць, на дзіва поўна адлюстввалася жорсткая барацьба эяў, рэалізацыя палітычных амцый, духоўныя драмы і маральяя падзенні.

Д АКЛАДНАЯ дата заснавання касцёла невядома. Упершыню ён згадваецца ў грамаце, дадзенай вялікім князем літоўім і рускім Вітаўтам у 39 г. Храм знаходзіўся на оўнай плошчы горада — Стам рынку, куды сходзіліся шляз Варшавы, Вільні і Смаленс. Аб тым, як ён выглядаў першаатковa, мы даведваемся з авюры М. Цюндта 1568 г., зробнай па малюнку Г. Адэльгаузе. Фара Вітаўта названа «Польм храмам у горадзе». Гэта ў драўляны аднанефны прамаольны будынак, пакрыты двухльнай страхой, да ўсходняга саду якога прылягала званіца.

канцы XVI стагоддзя Фара глядала ўжо зусім інакш. Яе рабудова і веліч звязаны з м караля Стэфана Баторыя, ў гады свайго кіравання факна перанёс сталіцу дзяржавы родна. Клапоцячыся аб віцці адукацыі, Баторы прыкае сілы да таго, каб заснаваць родне езуіцкія школы. Кась запрашае ў гродзенскі замак правінцыяла ордэна Кампана і ў жніўні 1584 г. на працягу трох дзён вядзе з ім перамовы аб адкрыцці ў Гродне езуіцкага калегіума. Іх змест нядаўна ўдалося растлумачыць кракаўскаму навукоўцу, ксяндзу Ежы Пашэндзе. Сярод дакументаў Рымскага архіва езуітаў ёсць дванаццаць лістоў Кампана з Гродна да генерала ордэна. З іх вядома, што кароль абавязаўся аддаць езуітам «пляцы» гродзенскай Фары — «самага вялікага і самага прыгожага Касцёла ў Вялікім княстве Літоўскім» і ў найбліжэйшы час збудаваць побач з гэтым драўляным новы мураваны касцёл, а ў ім маўзалей сабе, таму што Гродна Баторыю: «Люба не толькі для часовага побыту, але і для вечнага спакою».

Ужо ў восень таго ж 1584 г. быў падрыхтаваны праект, закладзены падмуркі і пачалася будоўля. Аўтар праекта будаўніцтва невядомы, але ёсць меркаванні, што ім быў архітэктар з Пармы Скота. У паведамленні з Гродна ад 6 лютага 1587 г. каралеўскі прапаведнік Марцін Латэрна запісаў, што новы касцёл «цудоўны». Мяркуючы па ўсім, ён быў пабудаваны за рэкордны тэрмін у два гады! На гравюры Т. Макоўскага (!) 1600 г. гродзенскі прыходскі каталіцкі храм — галоўная дамінанта ў сілуэце горада. Яго высокая пяціярусная званіца ўпрыгожана фігурным шлемам, масіўны па аб'ёму будынак мае вялікія вузкія вокны і магутныя кантрафорсы ў гатычным стылі.

Можна меркаваць, што склепы касцёла былі месцам першапачатковага пахавання С. Баторыя пасля яго смерці ў Гродне ў снежні 1586 г. Толькі праз паўтара года труна караля была ўрачыста перавезена ў Кракаў і ўстаноўлена на Вавелі.

Пасля смерці С. Баторыя езуіты часова адмаўляюцца ад ідэі арганізаваць у Гродне калегіум і касцёл застаўся парафіяльным. Ён шмат разоў гарэў, але адбудоўваўся. Пасля чарговага пажару ў 1793 г. назва «фарны» пераходзіць да размешчанага на супрацьлеглым баку плошчы паезуіцкаму касцёлу. У 1804 г. Фара Вітаўта была ператорана ў праваслаўны сабор і ў **жніўні** 1807 г. асвечана ў імя св. Сафіі.

Пасля пажару 1892 г. былі разабраны трэснуўшыя скляпенні, будынак упрыгожылі пяць купалаў на высокіх барабанах. З 1919 г. храм зноў вяртаецца каталіцкай царкве і выкарыстоўваецца як гарнізонны касцёл. Дзве перабудовы ў 20-х і 30-х гг. надалі яму выгляд раманскай святыні. Другая сусветная вайна прывяла да буйнейшых разбурэнняў у раёне Савецкай плошчы. Але быццам бы нейкая ўсемагутная рука адгарадзіла ад бомбаў і снарадаў найбольш каштоўныя гістарычныя помнікі: старую і новую Фары і ратушу.

У ПАЧАТКУ 1946 г. пад кіраўніцтвам архітэктара А. Н. Кліменка быў распрацаваны генеральны план развіцця Гродна. Праект ствараўся пад уздзеяннем Сталінграда: сістэма плошчаў, якія спускаюцца да ракі, павінна была вырашыць праблему грамадскага цэнтра. Меркавалася разбіць ансамбль размешчаных адзін насупраць другога касцёлаў, пабудаваўшы паміж імі на месцы Старога рынку Дом Саветаў. Зносіцца будынак ратушы. Без уліку жывапіснага рэл'ефу ствараюцца геаметрычныя і парадныя скверы. Дом Саветаў так і не пабудавалі, праўда, старажытная ратушная плошча абзавялася «новым помнікам»: у яе глыбокім культурным слаі быў пабудаваны падземны грамадскі туалет. У гэтых адносінах Гродна унікальнае, і наўрад ці знойдзецца ў Еўропе яшчэ адзін горад, які валодаў Магдэбургскім правам, і які б так ганьбаваў сваёй гісторыяй...

В ЕРНЕМСЯ, аднак, да Фары Вітаўта. Вялікая колькасць храмаў на цэнтральнай Савецкай плошчы доўгія гады раздражняла кіраўнікоў горада. 8 сакавіка 1961 г. Выканком Гродзенскага гарсавета дэпутатаў працоўных прыняў рашэнне № 213 «Аб зносе аварыйнага будынка былога ваеннага касцёла на Савецкай плошчы». Мэтазгоднасць зносу абгрунтоўвалася «генеральнай забудоўкай горада». Відавочна ўсведамляючы важнасць і гістарычнасць пастаўленай задачы, камісія па правядзенню «падрыўных работ» называецца «дзяржаўнай»... Мы заўсёды любілі гаварыць, што «краіна павінна ведаць сваіх герояў», і гэты выраз вельмі стасуецца да нашага расказу: назавем паіменна тых, хто прымаў гэта рашэнне. На пасяджэнні прысутнічалі і галасавалі: Н. М. Воранаў — старшыня, В. І. Тупоўскі — нам. старшыні, Ю. І. Чарнышоў — сакратар, В. П. Пафнуц'еў, А. І. Раманаў, В. В. Сахарава, Л. Ф. Саладзілаў — члены выканкома. Прапанова была ўнесена начальнікам АКБа гарвыканкома Лядухоўскім. У якасці экспертаў запрашаліся: Зубкоў, Пясецкі, Собаль. Акцыя была здзейснена штабом, якім кіраваў Тупоўскі В. І.

Брыгада падрыўнікоў з «Ленвыбухпрама» (г. Ленінград) на працягу двух дзён мініравала так званы «аварыйны касцёл» з магутнымі сценамі ў 2/3 сажні. У 2 гадзіны ночы з 28 на 29 лістапада 1961 г. помнік нашай гісторыі быў паспяхова знішчаны, а ў хроніцы барацьбы з духоўнасцю з'явілася яшчэ адна адзнака. Руплівыя «бацькі» горада па-гаспадарску выкарыстоўвалі «завал, які з'явіўся пасля падрыву каменнага корпуса будынка, для правядзення дарожных будаўнічых работ».

...Няўжо ніхто не спрабаваў спыніць варварства і дзікунства, астудзіць разгарачаныя галовы? Канечне ж, такія людзі былі, яны ведалі, што разбурэнне Фары Вітаўта нанясе непапраўную страту мастацкай сістэме прасторавай структуры горада, узаемнай раўнавазе замкаў і манастыроў, цэльнасці панарамы Гродна. Аб гэтым папярэджваў у сваёй дысертацыі і ў артыкуле «Берагчы помнікі архітэктуры» («Гродзенская праўда» ад 23 мая 1958 г.) мастацтвазнавец Кудрашоў В. І. Аднак да голасу розуму не прыслухаліся ў эйфарыі першых гадоў будаўніцтва светлай камуністычнай будучыні...

Т АКАЯ трагічная гісторыя аднаго з самых старажытных помнікаў Гродна. Сёння, калі абуджэнне і змены ў краіне прывялі да глыбокага роздуму, калі мы пачынаем разумець, што акрамя гасавых інтарэсаў ёсць агульначалавечыя каштоўнасці, усе часцей раздаюцца галасы аб неабходнасці аднаўлення справядлівасці — адраджэнні Фары Вітаўта.

Апаненты лічаць, што гэта ўжо не будзе помнік культуры: зроблены з сучаснай цэглы, з дапамогай цэменту ён будзе ўяўляць сабой больш ці менш удалую бутафорыю. З апошнім меркаваннем можна пагадзіцца: сапраўды, ніколі больш не зможа гродзенскі экскурсавод падыйсці да старой Фары і з паэтычным пафасам сказаць: «Дакраніцеся да гэтых сцен, і Вы адчуеце цяпло рук майстроў, якія паклалі ў гэты храм пачуццё замілавання да роднай зямлі і сваё разуменне прыгожага»... На жаль, такое немагчыма. Але думаецца, што касцёл павінен быць адноўлены,і гэта быў бы лепшы помнік перамозе розуму над невуцтвам, дабра над злом, гуманнасці над бесчалавечнасцю! І яшчэ — гэта быў бы помнік зноў адраджаемых надзей і веры.

А. МІЛІНКЕВІЧ,
дацэнт кафедры агульнай і тэарэтычнай фізікі.

НА ЗДЫМКАХ: (верхніх злева направа): Фара Вітаўта, Фрагмент гравюры Г. Адэльгаўзера — М. Цюндта 1568 года; Гродзенскі прыходскі каталіцкі храм. Фрагмент гравюры Т. Макоўскага (!) 1600 года; Гродзенскі Сафійскі сабор. Фотаздымак 1915—1919 гадоў; Гродзенскі гарнізонны касцёл. Фотаздымак 30-хгадоў XX ст. НА НІЖНІМ ЗДЫМКУ: разваліны былой Фары Вітаўта. Ранак пасля выбуху. Фотаздымак 29 лістапада. 1961 года.

ЗНАЕМЦЕСЯ: ЛІТАБ'ЯДНАННЕ «УЗЛЁТ» БДУ імя У. І. ЛЕНІНА

Апошнім часам «Наднёманскія галасы» наладзілі сувязі з членамі літаратурнага аб'яднання Беларускага дзяржаўнага універсітэта імя У. І. Леніна «Узлёт». Традыцыі і творчыя набыткі гэтай арганізацыі агульнавядомыя. На працягу доўгіх гадоў БДУ з'яўляецца крыніцай папаўнення літаратурна-творчага цэха рэспублікі. З гісторыяй сталічнага універсітэта, гэтай своеасаблівай кузні нацыянальных літаратурных кадраў звязаны лёсы многіх пісьменнікаў-класікаў і сучаснікаў — ад К. Чорнага, К. Крапівы, маладзейшых І. Мележа, Н. Гілевіча, В. Зуёнка і Г. Бураўкіна да зусім маладых, пачынаючых С. Кавалёва, Л. Пранчака, С. Сокалава-Воюша і іншых. Кіраўніком літаб'яднання з'яўляецца вядомы паэт, доктар філалагічных навук, член-карэспандэнт АН БССР, загадчык кафедры беларускай літаратуры Алег Лойка.

Прапануем увазе чытачоў некаторыя творы сёняшніх таленавітых прадстаўнікоў «Узлёту».

М. У. МІКУЛІЧ,
кіраўнік літаб'яднання «Наднёманскія галасы», асістэнт кафедры беларускай літаратуры.

Міхась Скобла

Нарадзіўся ў мястэчку Дзярэчын, што на Зэльвеншчыне. Студэнт 5 курса філфака. Сябра «Тутэйшых». У наступным годзе чакае выхаду першай кніжкі «Вечны Зьніч».

***

Ці — белым крыльлем заб'ецца зіма,
Ці — сакавік на чаўнох прывяслуе,
толькі мяне не шукайце — няма,
я на Радзіме сваёй не існую.
Брат мой! Каханая, маці, сябры,
сьвечку ў халоднай царкве запаліце.
Я пастаю на пустым цьвінтары,
сьлед мой вяртаньнем да вас зашапчыце.
Я заблукаю ў чужых гарадох,
нехта закрэсьліць Чырвоны радок...
Я заначую ў атручаным жыце,
высачыць нехта: усім накажыце..
Нехта працягвае срэбны пацір,
нехта мяне прымаўляе да страты...
І — абнасілася цела да дзір,
І захварэла на неба душа,
бы не мая — пад аблокі ўзьляцела
з грэшнай зямлі, дзе стамлёнае цела
мёдам паілі, хоць білі сьпярша.
Чорныя рукі, якая твая,
вораг мой любы, у латы закуты,
вып'ем мо лепей сапраўднай цыкуты,
вораг мой любы, гэта ж ня я...

Юдава поле

Страшная ноч апусьцілася на зямлю — павесіўся Юда. Ніхто не хацеў пахаваць яго, нават зьвяры і птушкі гідзіліся яго пачарнелага брыдкага цела, пазашываліся ў лясныя нетры. І толькі чарада чорных груганоў пакзапілася на корм дармовы. І ўсчалася бойка за лепшы кавалак. Спрытнейшыя і мацнейшыя похапкам ірвалі вантробы вісельніка, пілі чорную кроў і, цяжка варушачы крыламі, ляцелі прэч. Але ня стала цела здрадніка іхняй ежаю і, летучы, захліпаліся юдавай крывёю груганы, і страшныя ваніты падалі на зямлю. І там, дзе ўпала хоць адная кропля, — нараджаўся здраднік свайго народу. О гора! На наш край кроплі юдавай крыві падалі густым дажджом...

(са славенскае прыпавесьці)
Ад Дняпра-ракі да Заблудава,
ад Палесься і да Дзьвіны
Прасьціраецца поле юдава,
Прасьціраецца поле Юдава,
І кружляюць там груганы.
Там зямля, да ўсяго прывыклая,
чуна — рэха за небакрай! —
Кар! Мы вочы вазёраў выклюем,
Край караем... караем край...
Там праклёны чутны і пацеры,
а на лес, а на твар травы
на прачыстае ўлоньне Мацеры,
кроплі падалі, кожнай мацеры,
чорнай юдавае крыві.
І яе атрымаўшы ў спадчыну,
горка горбілася зямля,
І яшчэ ва ўлонні матчыным,
чулі — плакала немаўля.
Нараджаліся — невідушчыя
І халодныя, бы ўюны,
І да белых грудзей дапушчаны,
цела маці кусалі яны.
Высыпаліся з вокнаў шыбіны —
Рагатаў на асіне шыбелік
І абпрызенай шыяй трос:
— Людцы любыя, я ўваскрос!
Не ўбаку ад гасьцінцу люднага
на злачынны, на страшны пір
запрашае ўсіх поле юдава.
выгалошвае поле юдава
І зацягвае, нібы вір...

***

Анжэла Дабравольская

Студэнтка 4 курса філфака. Аднолькава паспяхова піша па-беларуску і па-руску, хаця беларускую мову вывучыла ўжо ў БДУ. Друкавалася ў «Чырвонай змене», іншых газетах.

Зняў Анёл
свае крылы.
Аркуш
блакітнай паперы
застаўся ў далонях.
У вышыню
адчынены дзверы.
Аркуш
блакітнай паперы...
След зорнага пылу
па скронях.

* * *

— Штосьці ўсё ж адбылося?
— Знарок.
— Як яно пачалося?
— З дарог.
— Вецер словы даносіў?
— І змрок.
— Што з таго засталося?
— Радок.

***

Сяргей Паўлоўскі

Нарадзіўся ў 1970 г. на Валожыншчыне. У 1987 г. закончыў Гародзькаўскую дзесяцігодку. Студэнт філфака.

Абудженьне

Скрозь шыбіну запыленага шкла
Маіх надзей і мар маіх на зломе
Гарэзлівым, вясёлым, звонкім промнем
Раптоўна Радасць ранкам увайшла.
Адкінуўшы цяжар былых трывог,
Агледзеўшы слой пылу на паліцы,
Я вырашыў, што буду весяліцца,
Шукаць забытых некалі дарог.
І капяжы абудзяцца ад сну
царквы далёкай меладычным звонам,
Спалохаюць заснулую варону,
Якой прысніцца цёплая вясна.

***

Славамір Адамовіч

Нарадзіўся ў 1962 г. на Поўначы. Вучыўся ў СПТВ, працаваў на цаліне, служыў у войску, працаваў на чыгунцы і на станказаводзе ў Мінску. Студэнт філфака.

Песьня пра чалавека ў цывільным

Вось ідзе чалавек у цывільным,
Засакрэчаны яго рухі,
Ён глядзіць на ўсё позіркам пільным,
Усё чуюць ягоныя вухі.
У яго гарнітурчык прытульны,
Штрыфлі чорныя, чорны крават,
Ён увесь таямніча-утульны,
Нібы колер шпітальных палат...
...У яго ёсць кватэрка і дача,
Жонка сьціплая, сын і дачушка.
І калі хто зь іх, часам, заплача,—
Суцяшае іх мішавы плюшка.
...Ён таксама ўладальнік машыны
І трымаецца правіл дарожных,
І пяюць яму песеньку шыны
Пра разьведкі краінаў варожых.
Бедалага, ня бачыць ён сьвету
За сваёю штодзённаю працай:
У палітыку лезуць паэты
І ніводзін ня хоча быць цацай.
Ён ідзе па асеньнім прасьпекце
І чытае газэту «Праўда»,
А за ім 37-ы, год сьмерці
Мільёнаў бяспраўных.

* * *

Сяргей Іваноў

Нарадзіўся ў 1961 годзе на Віцебшчыне. Скончыў школу, служыў у савецкім войску, працаваў на заводах сталіцы, а цяпер вучыцца на 4-м курсе філфака БДУ.

З Петраркі

Рабіў усё яму наадварот...
Я — Чалавек — не пакараўся богу!
І святкаваў сваю ўжо перамогу,
Ды ўскінуў лук бязлітасны Эрот.
Я мусіў зноў пазбыцца тых нягод,
Бо не адну вытрымліваў аблогу,
Ды не дарує бог абразы богу—
Страла бязгучна слізганула ў лёт.
Я нават не паспеў падрыхтавацца,
Сабраўшы сілы ўсе, адбіць напад,
Ці за сцяною розуму схавацца,
Каб злыбяда мне сэрца не працяла,
Аб чым шкадую, гледзячы назад,
Хоць у шкадобе гэтай толку мала.

ГОРАД І ЯГО КРАЯВІДЫ

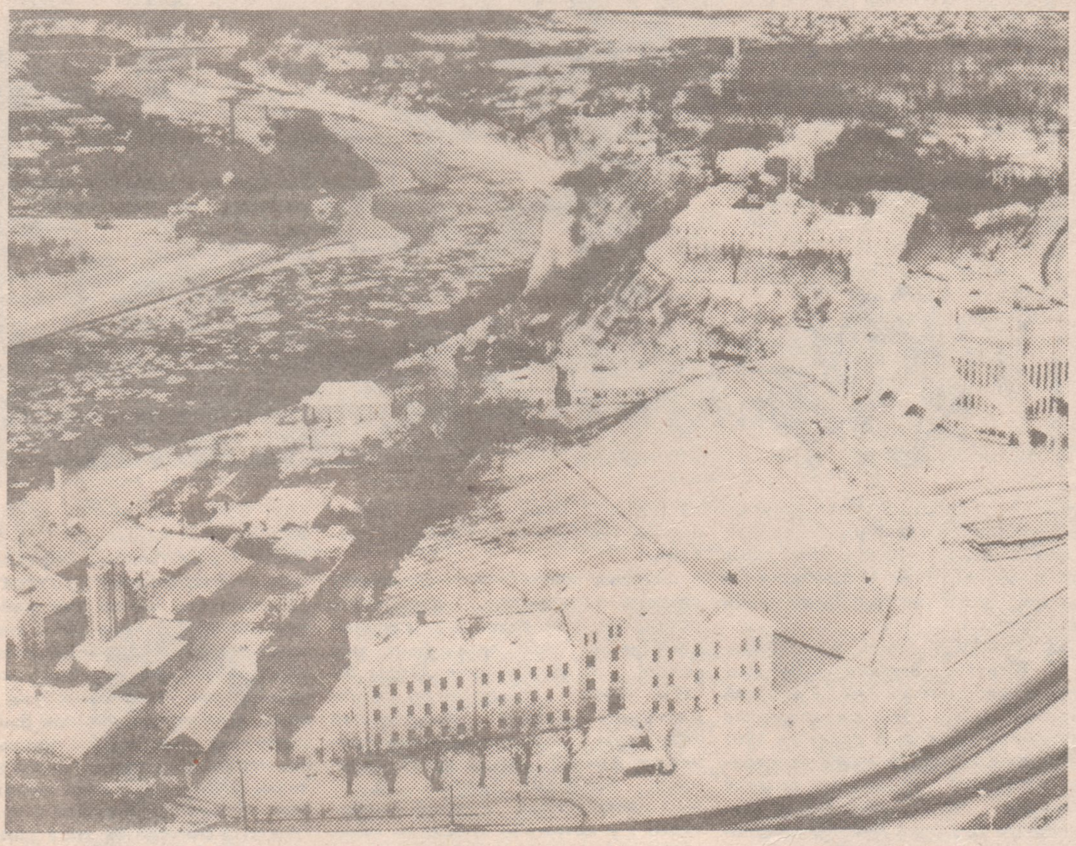

***

Файна

СЛАВАМІР АДАМОВІЧ

Файна, што столькі фуфаек сьцягаўшы,
Змог я, нарэшце, купіць гарнітур,
Чорны капелюш і вузенькі гальштук,
Скрып чаравічны ды плашч і каптур.

Файна, што, урэшце, сабе я дазволіў
Сьнеданьне ўраньні, а ў поўдзень — абед,
Зрэдчас — вячэру, і крыху сваволі,
Радасьці жменьку і жменьку манет.

Файна, што — восень, што мілыя твары
Почасту бачу ў пакоі маім.
Файна, што здуру ня трапіў на нары,
Файна, што грэе мне ногі кілім.

Файна, як файна, о божа мілосны!
Помніць я здольны ў лайне гарадоў.
Файна, як файна, о божа мілосны!
Меці надзейных і мужных сяброў.

Файна, калі дастаткова ў каханьні
Цёплага позірку, еднасьці душ,
Усьмешкі крывіцкай дзяўчыначкі Фані,
Файна, калі апантанасьцю дуж.

Файна а трэцяй гадзіне ўночы
Верш напісаўшы, прылегчы й заснуць,
Сон сабе высьніць пад раньне прарочы...
Файна, калі твае песьні пяюць!

***

Фота У. САРОКІНА.

Наш адрес:
230023, г. Гродно,
ул. Ожешко, 22, комн. 336,
тел. 44-85-75

Газета выходит еженедельно

Гродненская областная укрупненная типография ул. Полиграфистов, 4.

Тираж 2000 экз.
АИ 01023 Зак. 556

Редактор
Л. С. ЗАСЕЛЬСКАЯ